

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudcov JUDr. J. Zemkovej PhD. a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcu: **J. B., M., K., právne zastúpený JUDr. J. Z., advokátkou, A., K.**, proti žalovanému: **Generálny štáb ozbrojených síl Slovenskej republiky**, Kutuzovova 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ŠbPO-76-80/2010 zo dňa 07. októbra 2010, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S 19791/2010-30 zo dňa 14. apríla 2011, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S 19791/2010-30 zo dňa 14. apríla 2011 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. ŠbPO-76-80/2010 zo dňa 07. októbra 2010 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím č. 4108 zo dňa 24. júna 2010 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ŠbPO-76-80/2010 zo dňa 07.10.2010.

Uvedeným rozhodnutím bol potvrdený personálny rozkaz riaditeľa personálneho úradu č. 4108 zo dňa 24.06.2010, ktorým podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 346/2005 Z.z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 346/2005 Z.z.“) bol žalobca prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka, z dôvodu, že svojím konaním naplnil skutkovú podstatu obligatórneho dôvodu na prepustenie zo služobného pomeru.

To, že žalobca je u svojich nadriadených hodnotený kladne, že so zmenou miesta výkonu dočasnej štátnej služby (premiestnením) začali súvisieť jeho rodinné problémy, a že skutok, ktorý je predmetom správneho konania bol len skratovým konaním, zobral správny orgán na vedomie, avšak nemal možnosť rozhodnúť vo veci na základe svojho uváženia, ale bol povinný postupovať tak, ako mu to ukladá zákon.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že medzi účastníkmi bolo sporné, či u žalobcu existoval zákonný dôvod na prepustenie zo služobného pomeru profesionálneho vojaka a či svojím konaním naplnil alebo nenaplnil skutkovú podstatu toho dôvodu, teda či pred nástupom služby požil alebo nepožil alkoholické nápoje. Stotožnil sa s tým, že zápis o dychovej skúške ako dôkaz trpí výlučne formálnou vadou, kedy na tlačiarňi, ktorá sa používa na písomné zaznamenanie nameraných údajov o prítomnosti alkoholu v dychu, bol uvedený nesprávny čas merania. Prístroj dräger ALCOTEST a nie tlačiareň je tým prístrojom, ktorým sa skúma prítomnosť alkoholu v dychu, a preto namerané hodnoty nemožno spochybníť neprestavením prístroja na letný čas. Digitálny prístroj slúži len na orientačné meranie a práve preto boli u žalobcu vykonané dve skúšky na prítomnosť alkoholu v dychu prístrojom ALCOTEST, ktorý má platnú certifikáciu a slúži na presnejšie meranie hodnôt. Prvostupňový súd prihliadol na prvotnú výpoveď žalobcu zo dňa 07.05.2010, v ktorej uviedol, že pod vplyvom stresu a nahromadených problémov požil alkoholické nápoje a v tom okamihu si nebol vedomý následkov a konal neuvážene. Na námietku, že žalobca požiadal o odber krvi prvostupňový súd neprihliadol, keďže túto skutočnosť žalobca uviedol až v žalobe a nevyplýva z jeho tvrdení v priebehu správneho konania.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutia správnych orgánov zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch uviedol, že jeho vyjadrenie zo dňa 07.05.2010 neznamena priznanie sa k spáchaniu skutku a je vytrhnuté z kontextu celého záznamu. Je pravdou, že deň po kontrole sa zúčastnil pohovoru, kde nič nezamlčal a ani nemal dôvod tajiť, že predchádzajúci večer (nie pred nástupom do služby) požil dve pívá. Nepripúšťa, že v nasledujúci deň mu mohol byť nameraný nejaký zvyškový alkohol. Svedčí o tom skutočnosť, že meracím prístrojom vojenskej polície mu dňa 07.05.2010 o 06:02 hod. bolo nameraných 0,31mg/l alkoholu v krvi a o 06:31 hod. 0,28 mg/l. Na digitálnom alcotesteri iCC 2004-D-DUC meraním vykonaným dozorným práporu Ing. J. M. po prvom meraní nebola u neho zistená žiadna hladina alkoholu, teda výsledok bol 0,00 mg/l. Práve pre tri rôzne výsledky meraní požiadal vojenského policajta o odber krvi, ktorý vec uzavrel tým, že je to zbytočné, lebo namerané hodnoty by boli ešte vyššie a rýchlo z miestnosti odišiel. Poukázal na to, že do služby nastúpil krátko po 06:50 hod., je teda nepochybné, že o 06:02 hod. a o 06:31 hod. u neho nemohla byť vykonaná skúška na prítomnosť alkoholu v krvi.

Na prítomnosť alkoholu v krvi bol testovaný po 07:00 hod. Tvrdenie Útvary vojenskej polície v T., že tlačiareň, ktorá je na merací prístroj napojená ešte nebola nastavená na letný čas si žiadny z rozhodujúcich orgánov neoveril a bez výhrad ho prijal. Nepresnosť a nespoľahlivosť, na ktorú poukazuje, a jeho požiadavka na správnosť a jednoznačnú presnosť fungovania prístroja a teda dôveryhodnosť výstupu je odôvodnená tým, že v prípade zistenia prítomnosti alkoholu v krvi to má vážne dôsledky – prepustenie zo služobného pomeru profesionálneho vojaka. Práve preto bolo povinnosťou správnych orgánov zabezpečiť také meracie prístroje, vrátane prídavných zariadení, ktorých výstupy nebudú vyvolávať pochybnosti o správnosti fungovania i vierohodnosti ich výstupov, prípadne o možnosti manipulácie so zápismi o dychových skúškach. Argumentoval, že v ten deň nebol jediným vojacom, ktorý bol podrobený skúške na zisťovanie prítomnosti alkoholu, preto upozornil na nesúlad výstupov a zistení a príslušníka vojenskej polície požiadal o krvnú skúšku, ktorý to však odmietol s odôvodnením, že odber krvi by bol zbytočný. Táto skutočnosť je vážnym porušením zákona, ktorého dôsledkom je poškodenie jeho práv, pretože na základe nepresných a neúplných údajov boli vydané rozhodnutia v rozpore so zásadou materiálnej pravdy.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a námietky obsiahnuté v odvolaní označil za účelové. Zo záznamu zo dňa 07.05.2010 jasne vyplýva, že žalobca sa k uvedenému skutku priznal, čo potvrdil svojim podpisom. Prvostupňový súd mal k dispozícii celý spisový materiál, preto nemohol uvedené vyjadrenie posudzovať vytrhnuté z kontextu. Tvrdenia, že časová nezrovnalosť na zápisoch o dychovej skúške vyvoláva pochybnosti o správnosti fungovania a merania analyzátoru dychu považuje za nedôvodné, pretože v priebehu konania neboli spochybňované a boli vyslovené až v odvolaní proti personálnemu rozkazu. Nesúlad v časoch merania bol spôsobený neprestavením tlačiarne prístroja na letný čas, čo potvrdzuje úradný záznam Vojenskej polície T. zo dňa 07.05.2010. Výsledky merania sa nedajú nijakým spôsobom ovplyvniť, namerané hodnoty sú objektívne, prístroj riadne certifikovaný a vykonávanie dychovej skúšky sa uskutočnilo za prítomnosti príslušníkov Vojenskej polície T. a dozorného Vojenského útvaru 1471 H. por. Ing. J. M. Išlo o štandardný postup, pričom u žalobcu bola o 07:02 hod. zistená hladina 0,31mg/l alkoholu v dychu a opakovanou dychovou skúškou v čase o 07:31 hod. bola zistená hladina 0,28 mg/l alkoholu v dychu, ktoré údaje boli riadne zapísané a zdokladované. Žalobca dňa 07.05.2010 vykonával štátnu službu pod vplyvom alkoholu, čím závažným spôsobom porušil základnú povinnosť ustanovenú zákonom č. 346/2005 Z.z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk najmenej päť dní vopred, v senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011) a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Z obsahu súdneho a administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že dňa 07.05.2010 veliteľ pplk. Ing. R. G. spracoval návrh na prepustenie žalobcu ako profesionálneho vojaka zo služobného pomeru podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 346/2005 Z.z. dôvodu, že vykonával štátnu službu pod vplyvom alkoholu, čím závažným spôsobom porušil základné povinnosti vojaka podľa § 70 ods. 4 písm. a/ zákona.

Dňa 07.05.2010 o 07:02 hod. pred nástupom do nepretržitej zmeny dopravného práporu (do služby dozorného parku techniky) bola u žalobcu príslušníkmi Útvaru vojenskej polície T. vykonaná kontrola prítomnosti alkoholu v dychu prístrojom Drager ALCOTEST 7410 Plus com SK a nameraná hodnota 0,31 mg/l a pri opakovanej skúške o 7:31 hod. hodnota 0,28 mg/l. Z úradného záznamu zo dňa 07.05.2010 vyplýva, že tlačiareň nebola prestavená na letný čas, preto na zápisoch o dychovej skúške bol uvedený čas meraní 06:02 hod. a 06:31 hod. a nie skutočný čas, kedy sa skúška vykonala.

Podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 346/2005 Z.z. *služobný pomer profesionálneho vojaka sa skončí prepustením, ak závažným spôsobom porušil základnú povinnosť ustanovenú týmto zákonom alebo porušil zákaz ustanovený týmto zákonom, ak tento zákon neustanovuje inak.*

Podľa § 70 ods. 4 písm. a/ zákona č. 346/2005 Z.z. *závažný spôsob porušenia základnej povinnosti podľa odseku 1 písm. d/ je výkon štátnej služby pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných alebo psychotropných látok,*

Najvyšší súd konštatuje, že ustanovenie § 70 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 70 ods. 4 písm. a/ zákona č. 346/2005 Z.z. kogentne ustanovuje prísny právny režim, v dôsledku ktorého výkon štátnej služby pod vplyvom alkoholu je bezvýnimočne obligatónym dôvodom na skončenie služobného pomeru profesionálneho vojaka prepustením. Vzhľadom na tento prísny režim musia byť zodpovedajúco tomu vykladané jednotlivé pojmy zákona. V danom prípade je rozhodujúcim výklad pojmu „výkon štátnej služby“.

Je preto nevyhnutné ustáliť presný okamih, od ktorého vojak podlieha tomuto prísnemu režimu. V danom prípade však zo skutku je zrejmé, že alkohol bol u žalobcu zistený pred nástupom do nepretržitej zmeny dopravného práporu, dňa 07.05.2010 o 07:02 hod. Podľa úradného záznamu útvaru vojenskej polície T. ČTS:ÚVPTO-55-2010 zo dňa 07.05.2010 (čl. 198 administratívneho spisu) hliadková činnosť bola vykonávaná u príslušníkov VÚ 1471 H., nastupujúcich do celodennej zmeny. Podľa záznamu čl. 200 (ktorý je však zo dňa 06.05.2010) hlásenie o prevzatí služby sa uskutočnilo o 07:45 hod.

Z uvedeného vyplýva, že alkohol bol u žalobcu zistený pred nástupom do služby. Z tohto dôvodu podľa názoru najvyššieho súdu k prevzatiu služby nemal byť pripustený.

Rozhodujúcou okolnosťou je teda, či alkohol u žalobcu bol zistený po prevzatí služby. Je zrejmé, že po prevzatí služby vojak ak prevezme zbrane a muníciu je nebezpečenstvo výkonu služby pod vplyvom alkoholu vysoké a tomu zodpovedá i tento prísny právny režim bezpodmienečného prepustenia zo služobného pomeru. Táto intenzita však nenastáva, ak alkohol je zistený v rámci preventívnych opatrení pre nástupom do služby. V tejto súvislosti je nevyhnutné poukázať na okolnosti daného prípadu, keď veliteľ dopravného práporu v návrhu na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru (čl. 194 administratívneho spisu) v závere uviedol, cit: „je mojou povinnosťou menovaného navrhnúť na prepustenie zo služobného pomeru, avšak rád by som poukázal na to, že doposiaľ menovaný nebol disciplinárne riešený a svojim doterajším plnením zadaných úloh sa radí k najlepším profesionálnym vojakom Dopravného práporu“. Tomu záveru zodpovedá i výborné hodnotenie žalobcu ako vojaka.

Najvyšší súd konštatuje, že i výklad ustanovenia § 70 ods. 4 písm. a/ zákona č. 346/2005 Z.z. musí v zmysle článku 152 ods. 4 Ústavy SR byť v súlade s ústavou, t.j. i ústavnými princípmi, medzi ktorý patrí princíp proporcionality. V dôsledku tohto výklad pojmu „výkon štátnej služby“ pod vplyvom alkoholu je mienený ako reálny výkon služby, kde intenzita zneužitia alkoholu a jej vplyv na riadny výkon služby je mimoriadne vysoký. Pokiaľ však bol alkohol zistený pred nástupom do služby, je proporcionálne zvážiť, či nešlo o disciplinárne previnenie.

Ďalej je potrebné prešetriť aj skutkové okolnosti, týkajúce sa presného času meraní. Z konania vyplýva, že prítomnosť alkoholu v dychu žalobcu bola dva krát zisťovaná prístrojom Alcotest 7410 Plus s nameranými hodnotami 0,31 mg/l a 0,28 mg/l a jeden krát digitálnym alkotesterom (iCC 2004-D-DUC) s výsledkom 0,0. Podľa žalobcu vzniknuté nezrovnalosti v nameraných hodnotách sú pochybné a neboli odstránené tak, ako aj nepresnosti, ktoré mali byť spôsobené údajne len neprestavením tlačiarne na letný čas (veľký časový odstup od zmeny zimného na letný čas).

Podľa § 32 ods. 1, 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Nemožno opomenúť, že skutkovo významná otázka pre rozhodnutie musí byť spoľahlivo preukázaná a v prípade pochybností je potrebné postupovať v zmysle zásady v pochybnostiach v prospech obvineného najmä vtedy, ak je s daným skutkom spojený tak závažný postih, akým je prepustenie profesionálneho vojaka zo služobného pomeru. *Výkon štátnej služby pod vplyvom alkoholu musí byť preukázaný nespochybniteľne, a akákoľvek pochybnosť musí byť vyvrátená vierohodnými dôkazmi*, keďže má za následok závažnú ujmu v podobe prepustenia zo služobného pomeru profesionálneho vojaka.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že *skutok, ktorý je kladený za vinu žalobcovi sa stal dňa 07.05.2010*. Žalovaný namieta, že časová rozdielnosť v meraní nastala neprestavením

tlačiarne na letný čas. *K zmene letného času v roku 2010 však došlo dňa 28. marca 2010 (z 02. hod. na 03. hod.), t.j. pred viac ako jedným mesiacom od dátumu merania.* Požiadavka žalobcu v správnosť zistenia údajov je tak absolútne legitímna, a ak tlačiareň Alcotest 7410 je neoddeliteľnou súčasťou meracieho prístroja, existujú pochybnosti o správnosti fungovania a merania, ktoré nemôžu ísť na ťarchu žalobcu, najmä ak boli spôsobené pochybením a opomenutím správneho orgánu. V priebehu konania tak vznikol rozpor (spočívajúci aj v tom, že v prípade digitálneho merania bol negatívny výsledok 0,0), ktorý nebol odstránený ani objasnený, a ak vychádzame zo zásady, že dôkaz je potvrdená alebo vyvrátená skutočnosť rozhodná pre posúdenie a rozhodnutie veci, za takejto situácie nemožno ani vylúčiť, že výsledky merania uvedené na zápisoch o dychovej skúške sa skutočne týkali žalobcu.

Povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie a tejto zákonnej povinnosti nie je zbavený ani ustanovením § 34 ods. 3 správneho poriadku, podľa ktorého je účastník konania povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

V ďalšom konaní bude potrebné doplniť dokazovanie tak, aby bolo možné bez akýchkoľvek pochybností ustáliť, či v danom prípade bol naplnený dôvod na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 346/2005 Z.z. v spojení s § 70 ods. 4 písm. a/ citovaného zákona.

Najvyšší súd s poukazom na uvedené závery vyhodnotil námietky žalobcu za dôvodné a preto rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/19791/2010-30 zo dňa 14. apríla 2011 zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného podľa § 250ja ods. 2 písm. a/, c/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Správny orgán je viazaný právnym názorom súdu (§ 250j ods. 7 O.s.p.).

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 prvá veta O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods.1 veta prvá O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že ich v lehote stanovenej v § 151 ods. 1 veta druhá O.s.p. súdu nepredložil a nevyčíslil.

Z obsahu súdneho spisu odvolací súd nezistil žiadne trovy odvolacieho konania, ktoré by s výnimkou trov právneho zastúpenia bolo možné žalobcovi priznať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 06. marca 2012

JUDr. Ivan R U M A N A, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková